

Posudek konzultantky

na rigorózní práci Mgr. Marty Zavadilové

„Řízení ve věcech rodičovské zodpovědnosti s mezinárodním prvkem v komunitárním právu“

Rigorózní práce je věnována velmi aktuálnímu a zároveň obtížnému tématu právní úpravy řízení ve věcech rodičovské zodpovědnosti z hlediska mezinárodního práva procesního, se zvláštním zaměřením na právo ES. Záměrem práce, jak autorka uvádí na s. 7, je zabývat se především pravidly mezinárodní soudní pravomoci a souvisejícími normami relevantními pro nalézací řízení, jakož i problematikou uznání a výkonu rozhodnutí a soudní spolupráce v dané oblasti. Téma si autorka zvolila velice vhodně, s touto problematikou je důvěrně obeznámena především *ex professo*, ve své pozici na Ministerstvu spravedlnosti, a to jak ve vztahu k ČR, tak ve vztahu k Evropské unii, kde působí jako zástupce za ČR v několika expertních skupinách. Tématu se zároveň věnuje ve své disertační práci, jejíž jsem školitelkou.

Rigorózní práce je logicky rozčleněna a vhodně systematicky uspořádána, je zjevně zaměřena na vybraná témata a k nim se vztahující jednotlivá ustanovení, která komentuje. Myslím, že by bylo vhodné, kdyby autorka k těmto pro praxi velmi významným a praxí určitě používaným ustanovením mohla v budoucnu publikovat komentář. Praxe i teorie by jej určitě přivítaly.

Práce sestává ze čtyř kapitol, z nichž první je Úvodem a poslední Závěrem. To je sice členění poněkud netradiční, ale přesto přehledné. První kapitola, Úvod, vymezuje předmět a cíle rigorózní práce. Druhá kapitola, nazvaná „Obecná část“, se zaměřuje jednak na vymezení základních pojmů, jednak na prameny mezinárodního civilního procesního práva. Předmětem práce je především nařízení Brusel II a související předpisy. Velice cenné je promítnutí komunitární úpravy do českého práva, zejména občanského soudního řádu, a také konfrontace s judikaturou českých soudů. Ke s. 10-11 – autorka by se mohla při ústní obhajobě blíže vyjádřit ke vztahu nařízení a mezinárodních smluv, a to jak obecně, s přihlédnutím k citované judikatuře ESD, tak konkrétně, z hlediska mezinárodního rodinného práva.

Třetí kapitola se podrobně věnuje řízení ve věcech rodičovské zodpovědnosti s mezinárodním prvkem v komunitárním právu. V této části je nepochybně těžiště celé práce. Po historickém zhodnocení – které mimochodem není vůbec jednoduché, protože historie těchto úprav je poměrně čerstvá a dosud nebyla blíže komentována, není tedy z čeho vycházet – se autorka věnuje působnosti nařízení Brusel II. Zajímalo by mne, jak vypadá situace

ohledně ratifikace Haagské úmluvy o ochraně dětí z r. 1996 ze strany ES (ke s. 14). V závěru této podkapitoly se autorka vyslovuje i k rozhodnutí Ústavního soudu č. 709/2006. S kritikou mohu jen souhlasit (ke s. 31). Další podkapitola se věnuje jurisdikčním pravidlům. Autorka je podrobně rozebírá s uváděním komentářů, často vlastních názorů. Za vhodné považuji i upozornění na nesprávné překlady do češtiny, které jsou někdy nepřesné nejen formálně, ale i věcně. Další subkapitola se zabývá procesními pravidly pro řízení ve věcech rodičovské zodpovědnosti, následuje rozbor zvláštních pravidel při únosech dětí. Další část je věnována uznání a výkonu rozhodnutí. V této souvislosti mne zajímá pojem výhrady veřejného pořádku (ke s. 80 n.). Autorka by mohla při ústní obhajobě blíže uvést, jak si ji v procesním právu v souvislosti s rodičovskou zodpovědností konkrétně představuje? Čtvrtá kapitola představuje Závěr a obsahuje zajímavé myšlenky *de lege ferenda*, ovšem nikoli z příliš vzdálené budoucnosti. Očekávám, že některé z nich budou blíže rozvedeny v budoucí disertační práci.

Autorka pracuje s českou i zahraniční literaturou, včetně několika známých zahraničních komentářů a přípravných materiálů ES, na práci je znát, že je s touto problematikou skutečně seznámena a dovede si představit fungování sjednocených ustanovení, která jsou často výsledkem kompromisů, v praxi.

Rigorózní práci hodnotím velmi pozitivně, autorka prokázala schopnost pracovat s původními prameny i s literaturou, která je v tomto oboru, pokud jde o nové úpravy, většinou pouze zahraniční. Práci proto doporučuji k ústní obhajobě a navrhuji, aby po úspěšné obhajobě a úspěšném vykonání rigorózní zkoušky byl Mgr. Martě Zavadilové přiznán akademický titul JUDr.

V Praze dne 1.5.2007

Prof. JUDr. Monika Pauknerová, CSc.